

Lovforslag nr. L 170. Fremsat den 19. februar 1997 af erhvervsministeren (Jan Trøjborg)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Garantifonden for Skibsbygning m.v. (skibsværftsafalen)

§ 1

I lov nr. 209 af 28. april 1993 om Garantifonden for Skibsbygning m.v. (skibsværftsafalen), som ændret ved lov nr. 254 af 19. april 1995 og lov nr. 1073 af 20. december 1995, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1*, og *stk. 2*, ændres »til og med 1996« til: »til og med 1997«.

2. I § 2 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Garantiforpligtelsen opgøres løbende på grundlag af de aktuelle valutakurser. Udstedelse af nye garantier og garantitilsagn vil kunne finde sted, såfremt den således op-

gjorte garantiforpligtelse ligger inden for den i *stk. 1* anførte garantiramme.«

3. § 3, *stk. 1*, affattes således:

»§ 3. Fondens midler tjener som sikkerhed for de i § 1 nævnte forpligtelser. De tilvejebringes ved løbende indbetalinger af risikopræmie. Præmiebeløbene skal anbringes i statsobligationer, statsgældsbeviser, skatkammerbeviser, udenlandske statspapirer eller på valutakonti.«

§ 2

Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af erhvervsministeren.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Den gældende lov

Garantifonden for Skibsbygning m.v. blev etableret i 1993 som følge af den finansielle sektors daværende vanskelige situation. Det måtte derfor påregnes, at den finansielle sektor efter en periode atter kunne stille garantier over for Danmarks Skibskreditfond uden en statslig regaranti.

Ved ændring af loven i april 1995 blev der givet hjemmel til også at stille direkte garantier over for Danmarks Skibskreditfond, pengeinstitutter og forsikringselskaber.

2. Baggrunden for ændringsforslaget

Den 21. december 1994 underskrev Den Europæiske Union, Japan, Sydkorea, Norge og USA i OECD »Aftale om overholdelse af normale konkurrencevilkår i den kommercielle skibsbygnings- og skibsreparationsindustri« (OECD-aftalen). Aftalen vil træde i kraft 30 dage efter, at den er ratificeret af alle parter. For nærværende mangler alene USA af ratificere aftalen.

De danske skibsværfter har fortsat vanskeligt ved at skaffe nye ordrer. Selv om den finansielle sektor atter kan stille garantier, udgør garantiordningen en ekstra mulighed for skibsværfterne, som kan være af betydning i en vanskelig periode.

3. Lovforslagets indhold

Under hensyn til skibsværfternes vanskeligheder samt at OECD-aftalen må påregnes at ville træde i kraft i løbet af 1997, hvilket vil indebære, at loven om Garantifonden for Skibsbygning m.v. skal ophæves, foreslås loven forlænget indtil den 31. december 1997, idet loven dog vil blive ophævet, når OECD-aftalen måtte træde i kraft. Med henblik herpå blev der ved den seneste ændring af loven, lov nr. 1073 af 20. december 1995, indsat en ny paragraf om, at erhvervsministeren ved bekendtgørelse kan ophæve loven.

OECD-aftalen tillader, at der stilles garantier for kreditter til nationale redere på samme vilkår som for eksportkreditter. Der er i den nye lov om Eks-

portkreditfonden EKF skabt hjemmel til at stille sådanne garantier, så snart OECD-aftalen træder i kraft.

Efter at Danmarks Skibskreditfond ved en aftale med Danmarks Nationalbank i 1993 og senere gennem arrangementer med danske og udenlandske banker fik mulighed for at tilbyde lån til rederne i US-dollar stiller Garantifonden i betydeligt omfang garantier i US-dollar. Rederne vil for at undgå en kursrisiko typisk ønske finansiering i samme valuta som skibets indtjening, hvorfor garantier i andre valutaer end danske kroner og US-dollar vil kunne forekomme. For at undgå en valutakursrisiko for Garantifonden foreslås det, at præmieindtægterne kan anbringes i samme valuta som garantiforpligtelsen.

4. Administrative og statsfinansielle konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at ville forøge sagsbehandlingen i Sekretariatet for Skibsfinansiering ud over, hvad der følger af forlængelsen af garantiordningen.

Ifølge lovens 4, stk. 2, skal præmien dække risikoen samt omkostningerne ved administration af ordningen. Garantiordningen vil derfor i princippet være selvfinansierende.

Der vil imidlertid forekomme tilfældige udsving i antallet af tab, idet risikospredningen på grund af det begrænsede antal garantier vil være beskedent. Der vil endvidere kunne forekomme en uforudset negativ udvikling i hele eller dele af fragtmarkedet. Det må derfor forudses, at der kan opstå tab for Garantifonden, som ikke kan dækkes af fondens midler. I lovens § 3, stk. 3, er det derfor bestemt, at staten hæfter for de udstedte garantier, såfremt fondens midler ikke er tilstrækkelige til at dække opståede tab.

Forlængelsen af loven ændrer ikke noget i dette forhold, bortset fra at risikospredningen bliver større.

5. Forholdet til EU-retten

Garantiordningen falder ind under Rådets direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien af 21. december 1990 (90/684/EØF), senest ændret ved Rå-

dets direktiv af 27. september 1996 (No 1904/96). Ordningen er godkendt af EU-Kommissionen og tillagt en støtteværdi på 1 pct. af skibets kontraktværdi.

Garantiordningens forlængelse skal derfor godkendes af EU-Kommissionen.

6. Erhvervsøkonomiske konsekvenser

En forlængelse af garantiordningen vil støtte de danske værfter i et marked, der indtil OECD-aftalen måtte træde i kraft fortsat må forventes at være præget af betydelig statsstøtte.

7. Høringer

Lovforslaget har været til høring hos Finansrådet, Assurandør-Societetet, Danmarks Skibskreditfond, Skibsværftsforeningen, Skibs- og Bådebyggeriernes Arbejdsgiverforening, Danmarks Rederiforening, CO-Industri, Danmarks Nationalbank, Finansministeriet, Justitsministeriet, Skatteministeriet og Økonomiministeriet.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

EU's 7. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien udløb den 30. september 1996, men EU's ministerråd har som følge af, at OECD-aftalen ikke er trådt i kraft, besluttet at forlænge direktivet indtil den 31. december 1997, idet direktivet dog vil blive ophævet og afløst af en allerede vedtagen forordning om støtte til skibsbygningsindustrien, når OECD-aftalen træder i kraft.

Når OECD-aftalen måtte træde i kraft, vil der ikke kunne gives tilsagn om nye garantier under garantiordningen, hvorfor loven vil skulle ophæves. I henhold til lovens § 11 a. kan erhvervsministeren ophæve loven ved bekendtgørelse.

Efter at det blev muligt for Danmarks Skibskreditfond at tilbyde lån i US-dollar, stilles en væsentlig

del af Garantifondens garantier i US-dollar. Dette indebærer, at fondens samlede garantiforpligtelser opgjort i danske kroner varierer som følge af kurs-svingninger på US-dollar. En stigende kurs på US-dollar vil derfor kunne medføre, at de samlede garantiforpligtelser overstiger den i § 2, stk. 1, nævnte garantiramme. Folketingets Finansudvalg har derfor ved Akt. 96 22/11 1994 godkendt, at den i loven anførte garantiramme tages i betragtning på tidspunktet for udstedelse af garantier eller afgivelse af bindende tilsagn. Garantifonden vil derfor løbende opgøre den samlede garantiforpligtelse på grundlag af aktuelle valutakurser. Udstedelse af nye garantier og garantitilsagn vil kunne finde sted, såfremt den således opgjorte garantiforpligtelse ligger inden for garantirammen.

Det foreslås, at den af Finansudvalget godkendte fortolkning af garantirammen medtages i loven.

Bestemmelserne i lovens § 3, stk. 1, om placering af Garantifondens midler i statsobligationer, statsgældsbeviser og skatkammerbeviser har til formål dels at tilgodese hensynet til en rimelig forrentning, dels at sikre fondens likviditet, således at midlerne hurtigt kan frigøres til udbetaling ved eventuelle tab.

Da en væsentlig del af fondens garantiforpligtelser efterhånden er i US-dollar, medfører de nuværende bestemmelser, om at fondens midler skal anbringes i danske statspapirer, en betydelig valutakursrisiko for fonden. Det foreslås derfor, at fonden tillige kan placere midlerne i udenlandske statspapirer eller på valutakonti.

Til § 2

Forlængelse af loven skal anmeldes til og godkendes af EU-Kommissionen, forinden loven kan sættes i kraft, hvorfor det foreslås, at erhvervsministeren, når Kommissionens godkendelse foreligger, fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. I § 2, stk. 1, og stk. 2, ændres »til og med 1996« til: »til og med 1997«.

2. I § 2 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Garantiforpligtelsen opgøres løbende på grundlag af de aktuelle valutakurser. Udstedelse af nye garantier og garantitilsagn vil kunne finde sted, såfremt den således opgjorte garantiforpligtelse ligger inden for den i stk. 1 anførte garantiramme.«

§ 2. Der kan stilles garanti inden for et beløb af 5 mia. kr. for lån til ny- eller ombygning af skibe. Garantier kan stilles for aftaler, der indgås i perioden 1993 til og med 1996 til levering over tre år fra aftalens indgåelse. Garantirammen kan efter bemyndigelse hæves til 7 mia. kr.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tillige anvendelse på tidligere indgåede aftaler be-

tinget af, at et eller flere nærmere angivne vilkår opfyldes, såfremt opfyldelsen finder sted i perioden 1993 til og med 1996.

3. § 3, stk. 1, ændres til:

»§ 3. Fondens midler tjener som sikkerhed for de i § 1 nævnte forpligtelser. De tilvejebringes ved løbende indbetalinger af risikopræmie. Præmiebeløbene skal anbringes i statsobligationer, statsgældsbeviser, skatkammerbeviser, udenlandske statspapirer eller på valutakonti.«

§ 3. Fondens midler tjener som sikkerhed for de i § 1 nævnte forpligtelser. De tilvejebringes ved løbende indbetalinger af risiko-præmie. Præmiebeløbene skal anbringes i statsobligationer, statsgældsbeviser og skatkammerbeviser.

Skriftlig fremsættelse (19. februar 1997)

Erhvervsministeren (Jan Trøjborg):

Herved tillader jeg mig at fremsætte for Folketinget:

Forslag til lov om ændring af lov om Garantifonden for Skibsbygning m.v. (skibsværftsaftalen).

(Lovforslag nr. L 170).

Adgangen til at stille garantier i henhold til lov om Garantifonden for Skibsbygning, lov nr. 209 af 28. april 1993 med senere ændringer, ophørte med udgangen af 1996. Da loven blev vedtaget i 1993, var det hensigten, at garantiordningen skulle være midlertidig, idet den var begrundet med øjeblikkelige vanskeligheder i den finansielle sektor og dårlige konjunkturer for shippingmarkedet.

De danske skibsværfter har fortsat vanskeligt ved at skaffe nye ordrer. Selv om den finansielle sektor atter kan stille garantier, udgør garantiordningen en ekstra mulighed for skibsværfterne, som kan være af betydning i en vanskelig periode.

Den i OECD indgåede "Aftale om overholdelse af normale konkurrencevilkår i den kommercielle skibsbygnings- og skibsreparationsindustri" og dermed også OECD's nye eksportkreditaftale for skibe er endnu ikke trådt i kraft, idet den fortsat ikke er ratificeret af USA. Når OECD-aftalen træder i kraft, vil der kunne stilles garantier for kreditter til nationale redere på samme vilkår som for eksportkreditter.

Disse forhold sammenholdt med, at statsstøtten til konkurrenterne i andre lande ikke ses at være blevet reduceret, kan begrunde, at loven forlænges. Såfremt loven ikke forlænges, vil der opstå en periode, indtil OECD's nye eksportkreditaftale træder i kraft, hvor det ikke vil være muligt at skaffe garantier til sikkerhed for lån til finansiering af skibe, såfremt den finansielle sektor ikke måtte være villig til at påtage sig risikoen.

Loven foreslås forlænget med ét år, hvilket svarer til forlængelsen af det 7. direktiv om støtte til skibsbygningsindustrien, som er vedtaget af EU-rådet. Direktivet vil blive ophævet og erstattet af en allerede vedtagen forordning, så snart OECD-aftalen træder i kraft. Når OECD-aftalen træder i kraft og direktivet ophæves, skal loven ophæves. Der er derfor i lovens § 11 a. givet erhvervsministeren bemyndigelse til at ophæve loven ved en bekendtgørelse.

Efter at Danmarks Skibskreditfond fik mulighed for at tilbyde lån til rederne i US-dollar, stiller Garantifonden i betydeligt omfang garantier i US-dollar. Dette indebærer, at fondens samlede garantiforpligtelser opgjort i danske kroner varierer som følge af kurssvingninger på US-dollar, hvorfor en stigende dollarkurs vil kunne medføre, at de samlede garantiforpligtelser overstiger den i loven anførte garantiramme. Folketingets Finansudvalg har ved Akt. 96 22/11 1994 godkendt, at garantirammen tages i betragtning på tidspunktet for udstedelse af garantier eller afgivelse af bindende tilsagn. Garantifonden vil løbende opføre den samlede garantiforpligtelse på grundlag af aktuelle valutakurser, og udstedelse af nye garantier og garantitilsagn vil kunne finde sted, såfremt den således opgjorte garantiforpligtelse ligger inden for garantirammen.

Det foreslås at medtage denne fortolkning i loven.

Det bemærkes, at andre valutaer end danske kroner og US-dollar vil kunne forekomme, idet rederne for at undgå en kursrisiko typisk vil ønske finansiering i samme valuta som skibets indtjening.

Ifølge lovens § 3 skal Garantifondens midler placeres i statsobligationer, statsgældsbeviser og skatkammerbeviser. Da en væsentlig del af fondens garantiforpligtelser efterhånden er i US-dollar, medfører de nuværende bestemmelser en betydelig valutakursrisiko for fon-

den. Det foreslås derfor, at Garantifonden tillige kan placere midlerne i udenlandske statspapirer eller på valutakonti, idet det bemærkes, at også andre udenlandske valutaer kan komme på tale.

En forlængelse af loven skal godkendes af

Europa-Kommissionen. Det foreslås derfor, at erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.

Jeg henviser til lovforslagets bemærkninger og anbefaler forslaget til Det høje Tings velvilige behandling.